

LIETUVOS RESPUBLIKOS ENERGETIKOS MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 38, LT-01104 Vilnius, tel. (8 706) 64 715.
faks.(8 706) 64 820, el. p. info@enmin.lt, <http://www.enmin.lt>
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 302308327

Valstybinei kainų ir energetikos kontrolės komisijai

2015-05-14 Nr. (8.2-10)3-1418
į 2015-04-29 Nr. R2-(AI)-1424

DĖL LITGRID AB ELEKTROS ENERGIJOS GAMINTOJŲ PASINAUDOJIMO ELEKTROS TINKLAIS TVARKOS APRAŠO DERINIMO

Lietuvos Respublikos energetikos ministerija (toliau – Ministerija) išnagrinėjo Valstybinės kainų ir energetikos komisijos (toliau – Komisija) 2015 m. balandžio 29 d. raštu Nr. R2-(AI)-1434 pateiktą Komisijos nutarimo „Dėl LITGRID AB elektros energijos gamintojų pasinaudojimo elektros tinklais tvarkos aprašo derinimo“ projektą ir teikia šias pastabas ir pasiūlymus LITGRID AB elektros energijos gamintojų pasinaudojimo elektros perdavimo tinklais tvarkos aprašui (toliau – PET aprašas):

1. Siūlytina tikslinti PET aprašo 2 punkto 2 pastraipoje pateikiamą elektros tinklų sąvokos apibrėžimą, atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo 2 straipsnio 18 dalyje pateiktą šios sąvokos apibrėžimą. Atitinkamai siūlytina nuosekliai vartoti šią sąvoką visame PET apraše (pvz. 1, 68 punktuose.)

2. Atsižvelgiant į tai, kad PET aprašo 2 punkto 7 pastraipoje sąvokos „leidimo plėtoti gamybos pajėgumus“ apibrėžime yra nurodomi teisės aktai, kuriais vadovaujantis išduodamas šis leidimas, leidimą išduodančios institucijos nurodymas yra perteklinis. Taip pat siūlytina nuosekliai vartoti šią sutrumpintą sąvoką visame PET apraše (pvz. 9, 31, 32, 40, 55, 56, 58 punktuose)

3. PET aprašo 2 punkto 8 pastraipoje sąvokos „prijungimo aprašas“ apibrėžime po žodžio „vartotojų“ skyrybos ženklas nereikalingas.

4. PET aprašo 2 punkto 12 pastraipoje sąvokos „prijungimo sąlygos“ tikslintinas paskutinis sakiny, nurodant, kad „Prijungimo sąlygų sąvoka atitinka Lietuvos Respublikos statybos įstatyme numatytą Prijungimo sąlygų sąvoką“.

5. Atsižvelgiant į susiformavusią praktiką Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo (toliau – AIE įstatymas) 3 straipsnio 2 dalies 1-6 punktuose išvardintas skatinimo priemonės taikyti kartu, siūlytina tikslinti PET aprašo 5 punktą, nurodant, kad „Elektrinės, kuriose elektros energijos gamybai naudojama neatsinaujinančių išteklių energija, ir elektrinės, kuriose elektros energijos gamybai naudojama atsinaujinančių išteklių energija ir kurioms netaikomos Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 3 straipsnio 2 dalies 1-6 punktuose išvardintos skatinimo priemonės, statymas, vadovaujantis bendraisiais teisės aktų reikalavimais, reiškia bet kokio tipo elektrinės statymą, kuriai netaikomas fiksuotas tarifas, energijos iš atsinaujinančių energijos išteklių supirkimas, atsinaujinančius energijos išteklius naudojančių įrenginių prijungimo prie elektros perdavimo tinklo išlaidų kompensavimas ir elektros energijos gamintojų atleidimas nuo atsakomybės už pagamintos elektros energijos balansavimą ir (ar) elektrinės gamybos pajėgumų rezervavimą, o taip pat netaikoma Vyriausybės nustatoma didžiausia elektros energijos gamybos skatinimo kvota, ir kuri bus statoma, eksploatuojama ir prijungiama prie elektros perdavimo tinklo vadovaujantis bendraisiais Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo, Lietuvos Respublikos statybos įstatymo, Prijungimo aprašo ir kitų susijusių teisės aktų reikalavimais nustatyta tvarka ir sąlygomis.“ Įvertinant tai, kad AIE įstatymo 14 straipsnyje yra numatyta, kad elektros tinklų

operatorius privalo prijungti elektrinę, kurioje elektros energijai gaminti naudojami atsinaujinantys energijos ištekliai, pirmumo teise, kuri gamintojui užtikrinama kitų elektros energijos gamintojų, naudojančių ne atsinaujinančius energijos išteklius, elektros įrenginių prijungimo prie elektros tinklų, atžvilgiu, siūlytina atitinkamai papildyti PET aprašo 5 punktą.

6. Atsižvelgiant į tai, kokie yra išvardinti elektrinių prijungimo prie operatoriaus elektros tinklų etapai PET aprašo 6 punkto papunkčiuose, siūlytina tikslinti PET aprašo 6 punktą, jame numatant, kad šie etapai nustatomi tokiems atvejams (i) kai elektrinės statomos vadovaujantis bendraisiais teisės aktų reikalavimais ir (ii) kai netaikomos AIE įstatymo 3 straipsnio 2 dalies 1-6 punktuose išvardintos skatinimo priemonės.

7. AIE įstatymo 14 straipsnio 13 dalyje nustatyta, kad gamintojas, pasirašęs ketinimų protokolą, privalo pateikti elektros tinklų operatoriui šio įstatymo 15 straipsnio 1 dalyje nustatyto dydžio gamintojo prievolių įvykdymo užtikrinimą, garantuojantį tinklų operatoriui gamintojo įsipareigojimų įrengti naujus arba plėsti esamus elektros energijos gamybos iš atsinaujinančių energijos išteklių pajėgumus įvykdymą, ne vėliau kaip likus 15 kalendorinių dienų iki šio įstatymo 20 straipsnio 3 dalyje nurodyto aukciono. Atitinkamai darytina išvada, kad ketinimų protokolas pasirašomas tik su tikslu dalyvauti skatinimo kvotų paskirstymo aukcione. Atsižvelgiant į tai, kokie yra išvardinti elektrinių prijungimo prie operatoriaus elektros tinklų etapai PET aprašo 7 punkto papunkčiuose, siūlytina tikslinti PET aprašo 7 punktą, jame nurodant, kad šiame punkte pateikiami pagrindiniai gamintojų, ketinančių statyti elektrinę, kurioje elektros energijai gaminti naudojami atsinaujinantys energijos ištekliai, ir dalyvauti skatinimo kvotų paskirstymo aukcione, elektrinės prijungimo prie operatoriaus elektros tinklų etapai. Atitinkamai tikslintinas ir PET aprašo 7.3 punktas.

8. Atsižvelgiant į tai, kad Lietuvos Respublikos statybos įstatyme 2 straipsnio 92 dalyje yra apibrėžiama sąvoka „statybą leidžiantis dokumentas“ ir šiame įstatyme vartojama sąvoka „statybos užbaigimas“, siūlytina atitinkamai tikslinti PET aprašo 6.9 ir 6.15 punktus ir nuosekliai vartoti šias sąvokas visame PET apraše (PET aprašo 7.12, 7.18, 36.2, ir 56 punktuose).

9. PET aprašo 8 punkte vartojamą sąvoką „internetinis tinklapis“ siūlytina pakeisti į „interneto svetainė“ ir nuosekliai vartoti šią sąvoką visame PET apraše (pvz. 20, 25, 43, 61, 74, 75 punktuose ir 2 priede)

10. Kadangi išankstinės prijungimo sąlygos išduodamos visais atvejais įvertinus operatoriaus kitiems gamintojams išduotas prijungimo sąlygas, sudarytas prijungimo paslaugos sutartis, sudarytus ir galiojančius ketinimų protokolus, atvirktinę skirstomojo tinklo generaciją, manytina, kad netikslinga išskirti išankstinių prijungimo sąlygų išdavimo atvejų į du punktus ir siūlytina PET aprašo 15 ir 16 punktus apjungti.

11. Įvertinus tai, kad ketinimų protokolas, kaip minėta šio rašto 7 punkte sudaromas tik su tikslu dalyvauti skatinimo kvotų paskirstymo aukcione, siūlytina tikslinti PET aprašo 21, 33, 51.3, 71.2 punktus, atsisakyti PET aprašo 32, 34 punktų. Atitinkamai turėtų būti tikslinamas PET aprašo 4 priede pateikiamas ketinimų protokolo tipinės formos pavadinimas ir atsisakoma PET aprašo 5 priedo.

12. Atsižvelgiant į tai, kad AIE įstatymo 14 straipsnio 11 dalies 9 punkte nustatyta, kad ketinimų protokole turi būti dokumentai, patvirtinantys detaliojo plano, kuris leidžia statyti gamintojo pareiškime nurodytos galios ir tipo elektrinę, galiojimą, jeigu planuojant statyti tokią elektrinę toks dokumentas yra reikalingas teisės aktų nustatyta tvarka, manytina, kad siekiant aiškumo, PET aprašo 22.4 punktą siūlytina išdėstyti trumpiau ir aiškiau, nurodant, kad ketinimų protokole turi būti AIE įstatymo 14 straipsnio 11 dalies 9 punkte nurodyti dokumentai arba savivaldybės institucijos patvirtinimas, kad planuojamos nurodytos galios ir tipo elektrinės įrengimas ar statyba yra galima. Atitinkamai tikslintinas ir PET aprašo 2 priedas.

13. PET aprašo 28 punkte nustatomas reikalavimas gamintojui per 30 kalendorinių dienų nuo ketinimų protokolo pasirašymo su operatoriumi dienos kreiptis į Valstybinę kainų ir energetikos kontrolės komisiją dėl aukciono organizavimo ar dalyvavimo jau organizuojamame aukcione vertintinas kaip nepagrįstas, nes tokio reikalavimo galiojančiame AIE įstatyme nėra. Taip pat nepagrįstu laikytinas PET aprašo 31.2 punkte nurodomas su tuo susijęs ketinimų protokolo

negaliojimas. Atitinkamai siūlytina atsisakyti analogiškų nuostatų ir PET aprašo 4 priede pateikiamoje ketinimo protokolo tipinėje formoje.

14. Siūlytina patikslinti PET aprašo 31.4 punktą nurodant, kad ketinimų protokolai nustoja galioti, jeigu gamintojas *per* 3 mėnesius nuo paskelbimo aukciono laimėtoju dienos teisės aktu nustatyta tvarka nesikreipia į Energetikos ministeriją dėl leidimo plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus išdavimo.

15. Pastebėtina, kad PET aprašo 31.5 punkte nustatomas 15 kalendorinių dienų terminas neturi teisinio pagrindo. Atitinkamai turėtų būti koreguojama PET aprašo 4 priede pateikiama ketinimo protokolo tipinė forma.

16. Siūlytina patikslinti PET aprašo 36.2 punktą, pakeičiant vartojamą sąvoką iš „leidimas elektros energijai gaminti“ į „leidimas gaminti elektros energiją“.

17. Remiantis tuo, kad AIE įstatymo 15 straipsnyje nėra numatyta, kad ketinimo protokole įsipareigojimų nevykdymu gali būti laikomas gamintojo nedalyvavimas skatinimo kvotų paskirstymo aukcione, siūlytina atsisakyti PET aprašo 38 punkto kaip prieštaraujančio AIE įstatymo nuostatomis.

18. Atsižvelgiant į tai, kad Elektros energijos gamintojų ir vartotojų elektros įrenginių prijungimo prie elektros tinklų tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2012 m. liepos 4 d. įsakymu Nr. 1-127 „Dėl elektros energijos gamintojų ir vartotojų elektros įrenginių prijungimo prie elektros tinklų tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Prijungimo aprašas), 39 punkte yra nurodomi terminai kalendorinėmis dienomis, siūlytina PET aprašo 47 punkte terminus taip pat nurodyti kalendorinėmis dienomis. Be to, atkreiptinas dėmesys, kad tame pačiame Prijungimo aprašo punkte nustatyta, kad 39 punkto nuostatos netaikomos, kai gamintojas yra laimėjęs atsinaujinančių išteklių skatinimo kvotų paskirstymo aukcioną, todėl siūlytina atitinkama nuostata papildyti PET aprašo 47 punktą.

19. Siūlytina PET aprašo 48.2 punkte nustatyti, kad turi būti pateikiama išduoto leidimo plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus kopija, kadangi šio dokumento originalas turėtų likti pas leidimo turėtoją. Taip pat siūlytina PET aprašo 48.3 punktą formuluoti analogiškai AIE įstatymo 16 straipsnio 5 dalies 6 punktui, papildomai nurodant, kad šiame punkte nurodytas patvirtinimas pateikiamas tuo atveju, kai gamintojas laimėjo skatinimo kvotų paskirstymo aukcioną. Abejotinas PET aprašo 48.4 punkto tikslingumas, įvertinus tai, kad kreipiantis dėl prijungimo sąlygų perdavimo tinklo operatoriaus išduotos išankstinės prijungimo sąlygos dar galioja arba yra išduotas patvirtinimas apie galimybę prijungti įrenginius prie perdavimo tinklo.

20. Atsižvelgiant į tai, kad Ministerija apie leidimo plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus galiojimo termino pratęsimą informuoja gamintoją ir tinklų operatorių raštu, manytina, kad, siekiant sumažinti gamintojams administracinę naštą, nebūtina, kad apie termino pratęsimą gamintojas papildomai informuotų tinklų operatorių, kaip yra numatoma PET aprašo 58 punkte.

21. Siūlytina PET aprašo 60 punkto pabaigoje išbraukti žodelį „šią“.

22. Atsižvelgiant į tai, kad tinklų operatorius turi prijungti elektrinę per leidimo plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus galiojimo laikotarpį, siūlytina papildyti PET aprašo 63 punktą nuostata, kad elektrinės prijungimo prie elektros tinklų terminas pratęsimas operatoriaus ir gamintojo susitarimu prijungimo paslaugos sutartyje nustatyta tvarka, kai leidimo plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus galiojimo terminas yra pratęstas.

23. Atsižvelgiant į tai, kad Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2015 m. vasario 20 d. įsakymu Nr. 1-54 „Dėl dispečerinio elektros energetikos sistemos valdymo nuostatų patvirtinimo“ yra patvirtinti Dispečerinio elektros energetikos sistemos nuostatai, siūlytina atitinkamai patikslinti PET aprašo 77.2 punktą.

24. PET aprašo 1, 2, 3 ir 4 prieduose siūlytina vietoj žodžio „instaliuoti“ vartoti žodį „įrengti“. Atsižvelgiant į tai, kad praktikoje AIE įstatymo 3 straipsnio 2 dalies 1-6 punktuose išvardintos skatinimo priemonės yra taikomos kartu, o taip pat įvertinus tai, kad ketinimų protokolai, kaip minėta šio rašto 7 punkte, sudaromas tik su tikslu dalyvauti skatinimo kvotų paskirstymo aukcione, siūlytina PET aprašo 1 priede atsisakyti 2 ir 3 punktų ir PET aprašo 2

priede - galimybės teikti prašymą pasirašyti ketinimų protokolą siekiant rezervuoti elektros tinklų galią ir pralaidumus elektros energijos gamybos įrenginiams prijungti, taip pat tikslinti PET aprašo 3 priedą, atsisakant gamintojo deklaravimo, kokiomis skatinimo priemonėmis bus naudojamosi. Taip pat siūlytina PET 3 priede atisakyti perteklinio reikalavimo prie jo pateikti skirstomųjų tinklų operatoriaus atsisakymą prijungti gamintojo įrenginius, esančius skirstomųjų tinklų operatoriaus licencijoje nurodytoje veiklos teritorijoje, prie skirstomųjų tinklų.

25. PET aprašo 4 priede ketinimų protokolo tipinės formos 2.1 punkte siūlytina patikslinti, kokie duomenys turi būti pateikiami apie vietovę, kurioje gamintojas planuoja statyti elektros energijos gamybos įrenginius, t.y., siūlytina, kad būtų nurodomi žemės sklypų, pastatų kadastriniai ir unikalūs numeriai.

26. Atkreiptinas dėmesys, kad Lietuvos Respublikos Seimas 2015 m. gegužės 7 d. priėmė Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo VIII-1881 16, 18, 20, 70 straipsnių pakeitimo ir 21 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymą Nr. XIIP-2677(3) ir Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 6, 13, 14, 15, 16 ir 22 straipsnių pakeitimo įstatymą Nr. XIIP-2676(2). Šie įstatymai įsigalioja 2015 m. liepos 1 d. Juose numatyta, bet kitų pakeitimų, kad leidimų veiklai elektros energetikos sektoriuje išdavimo funkciją iš Ministerijos perims *Valstybinės energetikos inspekcija*, taip pat numatyta, kad elektros tinklų operatorius *kas ketvirtį* teiks Valstybinei energetikos inspekcijai prie Energetikos ministerijos ir Valstybinei kainų ir energetikos kontrolės komisijai informaciją apie vykdomų elektrinių statybos projektų eigą ir ketinimų protokolų sąlygų vykdymą. Siūlytume atsižvelgiant į šiuos pasikeitimus tikslinti PET aprašą tuo atveju, jeigu jis bus galutinai derinamas po 2015 m. liepos 1 d.

27. LITGRID AB generalinio direktoriaus įsakymo dėl elektros energijos gamintojų pasinaudojimo elektros perdavimo tinklais tvarkos aprašo pakeitimo projekto 3 punkte siūlytina nustatyti, kad šiuo įsakymu tvirtinamas PET aprašas įsigalioja kitą dieną po įsakymo paskelbimo.

Viceministras

Vidmantas Macevičius

ORIGINALAS NEBUS SIUNČIAMAS

J. Jankevič, (8 706) 64 604, el. p. jevgenija.jankevic@enmin.lt